'Weltschmerz'

22 april 1957
lezing 4D

"Gegroet in de naam van God. Ik breng jullie Gods zegen.

Beste vrienden, omdat sommigen van jullie zich bezighouden met het thema 'Weltschmerz' – een ondefinieerbaar verlangen of een gevoel van weemoed of van droefheid dat soms over jullie kan komen – zou ik dit als onderwerp voor mijn lezing van vanavond willen kiezen.

De oergrond van dit gevoel heeft verscheidene wortels, deze 'Weltschmerz' kan dus op verschillende manieren veroorzaakt worden. Natuurlijk speelt hierbij bewust of onbewust gewoon het verlangen naar God en volmaaktheid een rol. En evenzo heeft het ook met het bij alle mensen aanwezige verlangen naar het geestelijke thuisland te maken; want hier op aarde zijn jullie alleen maar te gast, zij is niet jullie werkelijke land van oorsprong. Maar dit alleen is nooit de voornaamste reden voor het ontstaan van die gevoelens, er spelen ingewikkeldere en diepere oorzaken een rol en daarover wil ik het nu hebben.

Wanneer de mens in zijn ziel in een of ander opzicht van de goddelijke wetmatigheden afwijkt – en hoe onbewuster dit gebeurt, des te meer – dan kan dit vage gevoel van droefheid en verlangen zich voor enige tijd van hem meester maken; het is dan, om het zo te zeggen, het antwoord of de aanzet van zijn hogere zelf om aan te geven dat niet alles in hem helemaal in orde is. De mens weet bijvoorbeeld vaak niet hoe hij zijn ware liefdesgevoelens tot uitdrukking moet brengen, hij kan deze liefde die voor de mens van zo'n levensbelang is niet altijd op de juiste manier geven en zij komt daarom ook niet altijd op een juiste en bevredigende manier bij hem terug. Dan is deze 'Weltschmerz' het antwoord van zijn eigen ziel. De mens denkt weliswaar vaak dat hij zelf zo goed tot liefde geven in staat is – en dat kan ook inderdaad het geval zijn – maar dit vermogen komt niet tot zijn recht omdat andere verschuivingen in de

ziel dit verhinderen. Er zijn allerlei verschuivingen mogelijk, bijvoorbeeld angst, het eigen ego staat teveel op de voorgrond enz. enz. Je kunt toch zo vaak zien dat mensen wel naar liefde verlangen en ook bereid zijn om deze te geven maar alleen op voorwaarde dat hun die liefde eerst betoond wordt. Deze veilige ruiltransactie doet niet alleen de deur dicht maar veroorzaakt juist zulke misstanden in de ziel waar ik al over heb gesproken en die kunnen dan zulke 'Weltschmerz'gevoelens oproepen omdat de mens op die manier eenzaam blijft. Deze angst in de mens vertelt hem, om het zo te zeggen, *mijn* trots zou gekrenkt kunnen worden, *ik* zou gekwetst kunnen worden, men zou *mij* pijn kunnen doen als ik eerst geef zonder dat ik er zeker van ben dat ik wat terugkrijg.

De angst voor de teleurstelling is een teken van uitermate grote overgevoeligheid; en deze overgevoeligheid is weer het teken dat men de eigen persoon in de verkeerde zin te belangrijk vindt. Bij dit hele innerlijke proces draait het om het ik en dat betekent onvermijdelijk het einde van de echte liefdesstroom. Men roeit tegen de stroom op. Dat is in strijd met de wet en als gevolg daarvan lijdt de ziel. Op het moment dat de mens ook hier weer de innerlijke knop omdraait en *zijn* eventuele kwetsbaarheid waarvoor hij bevreesd is, dus zichzelf, niet meer zo belangrijk vindt, dan zal hij de liefde echt en onvervalst kunnen geven omdat de ander met wat hij ontbeert en graag zou willen krijgen belangrijker wordt dan het ik met al zijn ijdelheden en trots. Daarmee zal ook het gevoel van onvervuldheid, van dit vage verlangen wegtrekken, omdat de mens, tenminste in dit opzicht, dan een belangrijke levensfunctie vervult en zo in harmonie met God en zijn hogere zelf is.

Men moet mij hier niet verkeerd begrijpen; dit betekent absoluut niet dat zo iemand per se egoïstisch is. Hij is misschien minder egoïstisch dan iemand anders die deze sleutel misschien al wel heeft gevonden. Je moet hier een onderscheid maken tussen egoïsme en egocentriciteit. Ze zijn allebei verkeerd maar ze hoeven beslist niet altijd een zelfde uitwerking te hebben. En het is ook volstrekt niet gezegd dat zo iemand per se krenterig is, niet wil geven. Het is eenvoudigweg zo dat deze gevoelsstromen zich in onwetendheid door het ziekelijke lagere zelf van de mens een verkeerde kant lieten opsturen.

Het is ook niet altijd zo dat iemand op wie het bovenstaande van toepassing is niet in staat zou zijn om een medemens lief te hebben. Het kan best zijn dat er één of een paar mensen zijn aan wie hij al zijn liefde openbaart. En dan toch blijft hij niet van deze gevoelens verschoond.

Dat komt omdat, als die gevoelsstromen ook tegenover die geliefde mensen in de juiste baan waren geleid, de liefde zich niet op een klein aantal mensen zou concentreren, integendeel, hij zou aan iedereen van zijn leefomgeving die hij maar op een of andere manier sympathie kan betonen, de zich volledig gevende liefde die niet altijd bang is iets te riskeren moeten kunnen schenken. En wel zoveel dat hij de ander, ook gevoelsmatig, net zo veel belang toekent als het eigen ik. En dit is helemaal niet zo vanzelfsprekend, vrienden, want hoezeer jullie het ook in principe en met je verstand met deze woorden eens zijn, het gevoel gaat hier in de verste verte niet altijd in mee, slechts een heel enkele keer gebeurt dat. Natuurlijk is de liefde die je voor al die verschillende medemensen zou koesteren steeds heel verschillend. In de eerste plaats is het voor jullie mensen nog wel vanzelfsprekend dat jullie van sommige mensen echt veel meer houden dan van andere – en dit is ook voorlopig, zolang jullie op het niveau zijn waarop jullie nog moeten incarneren, niet anders te verwachten. Verder weten jullie zelf best dat je anders van een moeder dan van een partner houdt, anders van je broers en zussen dan van je kind, anders van je vader dan van een vriend en van een vriend weer anders dan van iemand anders. Er zijn immers zoveel verschillende liefdesstromen die in het geestelijke ook substantie en vorm zijn. Al deze kleuren, nuances, tinten en geuren zijn telkens verschillend maar de liefdeskracht in de mens zou groot genoeg zijn om al deze verschillende stromen voort te brengen als de ziekelijke neigingen van het ego dit niet zouden verhinderen. Zo heeft de mens heel dikwijls op een of andere manier het vage gevoel dat, wanneer hij heel erg van één persoon houdt, hij iemand anders van wie hij misschien nog meer zou willen houden iets van zijn liefde onthoudt; en evenzo ervaart hij dit bij anderen ten opzichte van zichzelf; zoals het lijkt, komt één tekort wanneer de liefde verdeeld wordt. Maar de echte en gezonde liefde verdeelt zich niet, zij wordt nooit minder, integendeel, hoe meer ze voortgebracht wordt, des te meer vormt ze zichzelf verder. Dit is een eeuwige wet die de mens in zichzelf moet ontdekken. Zo is het ook bij God die zovele van zijn talloze kinderen liefheeft, die altijd alleen maar meer liefheeft en nooit minder. (Ook hier zou ik niet verkeerd begrepen willen worden; men moet niet denken dat dit op erotiek en seksualiteit betrekking heeft.)

En hoe je tot de echte, gezonde liefde kunt komen? Niet door te proberen jezelf tot liefde te dwingen, dat gaat niet. Je kunt het alleen langs indirecte weg bereiken doordat je bij jezelf begint en wel in die zin dat je bij jezelf eens heel precies nagaat, zonder jezelf iets wijs te maken,

hoe groot de rol van het ego, van de overgevoeligheid, de ijdelheid, de trots is. Wie dat eenmaal beseft, heeft de eerste stap op weg naar het komen tot de echte liefde gezet – en daarmee ook het loslaten van die gevoelens van verlangen, droefheid, heimwee of hoe jullie ze ook maar willen noemen. En een ieder kan dit alleen maar bij zichzelf nagaan en wie tot de slotsom komt dat in zijn binnenste in dit opzicht niet alles in orde is, weet dat ook zijn ziel in dit opzicht genezing nodig heeft.

Wanneer een mens nu al zijn liefde op één medemens concentreert en dit, zoals boven uiteengezet, op een verkeerde manier gebeurt, de ziel in dit opzicht niet helemaal gezond is, dan wordt deze liefde voor die ene persoon zwakker. De mens is misschien zo bang om de liefde van de ander te verliezen dat hij zijn persoonlijkheid niet trouw blijft en daardoor werkelijk door zichzelf en ook door de ander vernederd wordt. Niettemin gebeurt dit op een ongezonde manier, uit zwakheid, angst enz. in plaats van uit kracht. Zulke mensen denken dan vaak dat *dit* het teken van de ware en grote liefde is maar het is een illusie terwijl andere mensen hier juist bang voor zijn en zich daarom helemaal van te sterke emoties afsluiten. Bij de gezonde en echte liefde 'vergeeft' de mens zichzelf nooit iets. Wel moet hij het idee loslaten dat dit zo belangrijk voor hem is maar juist omdat hij loslaat, kan hij krijgen wat hij bereid is op te geven zoals het volgens deze onveranderlijke geestelijke wet immers gaat. Hij zal dus in zijn ziel duidelijk onderscheid maken tussen het opgeven van zijn trots, het belangrijk vinden van zijn ego en het trouw blijven aan zichzelf. Het is misschien moeilijk voor jullie om dit te begrijpen maar jullie zouden daarover moeten mediteren en zullen het verschil dan gaan zien. Op die manier zal diegene ook nooit slecht behandeld worden die werkelijk en echt kan liefhebben doordat hij zichzelf voor wat betreft het beetje trots en wat verdriet en eventuele nadelen niet zo belangrijk vindt maar tegenover zichzelf de integriteit bewaart en deze uit angst voor het verlies van de liefde van de ander niet schendt. Hij kan wel teleurgesteld worden maar hij wordt niet op een ziekelijke manier vernederd.

De echte liefde zal nooit aan waarde inboeten, zij kan ook voor zichzelf instaan. Deze gezonde waardigheid zal eerbied oproepen en geen vernedering of misbruik teweegbrengen. De gezonde liefde zal net zoals ze ziende in plaats van blind, sterk in plaats van zwak is, altijd trouw aan de eigen persoonlijkheid zijn met name omdat het doel – de vervulling van de eigen wens – door het loslaten van het kleine ego niet meer zo belangrijk is. De ware liefde is gezond en daarom vrij van alle

masochistische en ook sadistische, van alle egocentrische stromingen en ook die, welke de eigen persoonlijkheid geweld aandoen. Jullie hebben hier altijd twee tegengestelde, ziekelijke stromingen. Denken jullie daar goed over na, vrienden.

De angst die zo dikwijls min of meer verborgen in de mensenziel aanwezig is, is dus een grote hindernis voor de liefde; en zij kan alleen dan aanwezig zijn, deze angst, indien de mens in een of ander opzicht teveel van zichzelf houdt, zichzelf te belangrijk vindt, te zeer bezorgd is om zijn eigen welbevinden waardoor hij juist, om het zo te zeggen, 'vasthoudt' in plaats van zich uit te laten vloeien, zichzelf – op de juiste en gezonde manier – los te laten. Wie zichzelf dus te belangrijk vindt, zal ook *bang* moeten *zijn*; wie zichzelf niet zo belangrijk vindt, hoeft ook niet bang te zijn dat hem 'iets' zou kunnen 'overkomen' als hij liefheeft. En waar angst heerst, gaat de deur dicht en men wordt blind, blind voor zichzelf, blind voor de medemens. De echte liefde is echter niet blind omdat ze alleen maar uit een ziel die vrij van angst is, kan komen. En de echte liefde zal ook de kracht hebben om min of meer juist te reageren terwijl de onechte liefde zwak is en zwak maakt en er daardoor ook verkeerde reacties moeten ontstaan. Om die reden gaat, zoals gezegd, de natuurlijke waardigheid hand in hand met de echte liefde in tegenstelling tot de onechte waardigheid die gebaseerd is op trots en ijdelheid. Wanneer zulke verkeerde stromingen in de ziel aanwezig zijn, geeft de ziel, om het zo te zeggen, waarschuwingssignalen af in de vorm van zulke 'Weltschmerz'gevoelens.

Nog een oergrond voor dit gevoel is, wanneer de mens – ook weer uit een zekere angst om zichzelf niet op te geven, niets te riskeren en misschien ook in bepaalde gevallen vanuit een werkelijk egoïsme – zichzelf in een eenzame wereld zet die hij voor zichzelf heeft geschapen. Het kan zijn dat daaruit voor hem bepaalde, ogenschijnlijke voordelen van een voorbijgaande aard ontstaan in de vorm van een gebrek aan verantwoordelijkheid voor anderen, zijn leven uitsluitend en zonder compromissen naar eigen goeddunken leven. Maar de prijs is hoger dan zo iemand aanvankelijk beseft. Ook hier handelt hij tegen de geestelijke wetten in en het hogere zelf spreekt dan weer op zijn wijze door hem zo nu en dan zulke gevoelens te bezorgen zodat deze mens bij tijd en wijle vervuld moet zijn van een gevoel van grote onbevredigdheid en zich natuurlijk ook dikwijls alleen, eenzaam en verlaten voelt.

Diep in zijn ziel voelt ieder mens de drang om te geven, te *vervullen*, ja,

zelfs om zich op te offeren. Waar het zieke, blinde en onrijpe in de ziel hem daar echter bij hindert, ontstaan twee tegen elkaar in gaande stromingen die elkaar teniet doen: het ene deel van de ziel *wil* liefde geven – en vandaar ook ontvangen want wat jullie geven komt in een eeuwig vibrerende kringloop weer bij jullie terug. Jullie moeten echter wel beginnen met geven en niet zoals zo vaak wachten totdat men het jullie eerst geeft. Het ene deel van de ziel wil zichzelf opgeven, wil vervullen, zich opofferen en voelt bij alles de drang om in iedere innerlijke gevoelsstroom de geestelijke wetten te vervullen. Dit deel van de persoonlijkheid wil zichzelf daarom ook vergeten, zijn ijdelheid, zijn trots, zijn voordelen niet zo belangrijk vinden. Want deze hele gevoelsstroom komt uit het hogere zelf dat weet dat alleen hierin vervulling, geluk, harmonie en volmaaktheid is gelegen. Zelfs in de nog mínder ontwikkelde zielen is deze stroom ergens onderaards aanwezig, en bij bepaalde, sporadische gelegenheden in het leven breekt hij door. Het andere deel van de persoonlijkheid is uit op gemak, wil niets opofferen, het schuwt zelfs zo nu en dan het licht van het geluk en geeft er de voorkeur aan om in een grauwe, eenzame wereld zonder risico's te leven (het *lijkt* zonder risico voor dit blinde wezentje in de mens). Beide stromen volgen is onmogelijk omdat ze het tegenovergestelde willen.

Deze tegen elkaar in gaande stromingen veroorzaken in de mens conflicten die veel verder gaan dan waarvan hij zich om te beginnen bewust is. En wanneer de mens dan, omdat hij de conflicten die als symptoom ontstaan niet meer kan verdragen (zonder te weten wat er aan ten grondslag ligt want als hij het wist, zou daarmee de eerste stap op weg naar de oplossing zijn gezet) naar een helper in geestelijke nood gaat en zich dan geleidelijk van deze stromingen bewust wordt, dan kan hij ook de overeenkomstige innerlijke beslissing nemen om geheel en al voor *één* van beide richtingen te kiezen wetend dat hij aan de ene kant wat moet opgeven om aan de andere kant iets te winnen.

Zo heeft de mens meestal voldoende verstandelijke kennis om tegen zichzelf te kunnen zeggen: 'Als ik die kant opga, kan ik niet tegelijkertijd ook de tegenovergestelde kant opgaan dus ik moet kiezen'. Ik heb het in de laatste lezing toch gehad over het innerlijk besluiten nemen en ik heb jullie gezegd dat ik bij gelegenheid voorbeelden zou geven voor een beter begrip omdat er toen geen tijd was om dit aan de hand van voorbeelden toe te lichten. Nu hebben jullie hier zo'n voorbeeld. Maar dit innerlijke besluit kan alleen worden genomen als de mens eenmaal helderheid over deze gevoelsstromen krijgt, als hij ze bewust maakt en

hij tenminste kan vaststellen waar ze hun beloop in verkeerde banen nemen en misschien tegen elkaar in gaan. Deze tegen elkaar in gaande gevoelsstromen veroorzaken immers niet alleen psychische en geestelijke hindernissen maar dit soort kortsluitingen kan zelfs lichamelijke moeilijkheden veroorzaken: moeheid, zwakte en zelfs ziekten. Hoe meer deze tegen elkaar in gaande stromingen steeds weer op elkaar botsen, des te meer wordt kracht aan de mens onttrokken die anders in een gezonde baan productief zou kunnen werken en zich daarom voortdurend zelf zou vernieuwen.

De mens weet nu eenmaal met zijn verstand dikwijls veel meer dan met zijn gevoel waar het gaat om die zieke gevoelens die, zolang ze onbewust blijven, niet aan het gezonde denken aangepast kunnen worden. Want helemaal afgezien van alle geestelijke waarheden van de goddelijke wetmatigheden waaraan iedere mensenziel is gebonden, wil zij gezond en in harmonie leven, zal ieder enigermate gezond mens tegen zichzelf kunnen zeggen dat hij niet twee tegengestelde kanten op kan gaan. Daarom is dit bewust maken een eerste noodzaak, ook al is daar vaak veel zelfoverwinning voor nodig omdat de meeste mensen daarvoor terugschrikken. Zo zeggen jullie immers zelf dat de psychisch zieke mens onrijp is, in ieder geval op die terreinen waar hij psychisch ziek is. En deze onrijpheid *is* net als een kind dat vaak het onmogelijke wil omdat het nog niet begrijpt, nog niet genoeg verstand heeft om te begrijpen dat iedere daad of geen-daad zijn daarmee overeenkomende consequenties heeft die de rijpe mens al uit zichzelf zal trekken. Hij zal dus uit vrije wil opgeven wat niet mogelijk is terwijl de psychisch zieke en onrijpe mens van binnen *beide* voordelen van de beide elkaar opheffende alternatieven wil en geen van de nadelen; en als hij dan moet inzien dat dit niet mogelijk is, zal hij innerlijk des te meer in opstand komen en worden de conflicten daardoor nog groter omdat dit verzet tegen het onveranderlijke op zichzelf al een ongezonde stroming is. Deze innerlijke conflicten kunnen soms zo groot worden dat ze zich ook in het uiterlijke leven weerspiegelen en manifesteren.

Er zijn veel soorten van dergelijke tegen elkaar in gaande stromingen, niet alleen die waarover ik hier verteld heb. Zulke kortsluitingen kunnen – dikwijls naast diverse andere symptomen – soms zo'n onbestemd verlangen en droefheid doen ontstaan en wanneer een mens daar vaker door wordt geplaagd, zou hij in deze richting moeten zoeken. Het is natuurlijk helemaal niet zo makkelijk om al deze vaak heel erg onbewuste stromingen op te sporen. Je moet het echt helemaal

willen en het vraagt de grootste zelfoverwinning om de weerstanden daartegen de baas te worden. Het verlangen naar God en het thuisland aan gene zijde is daarvoor niet voldoende. En niettemin klopt het dat dit het onvervulde verlangen naar God is maar in een andere zin dan jullie vaak denken; want de mens kan dit verlangen naar God alleen stillen wanneer hij in zichzelf in volmaakte harmonie met de goddelijke wetten leeft. Alleen op die manier kan de mens dichterbij God komen, in harmonie met hem zijn en kunnen alle hindernissen daarbij opgeruimd worden zodat het verlangen naar God al als mens en op aarde in vervulling kan gaan. Want wie zijn leven op aarde geheel volbrengt zoals God het wenst, zo goed mogelijk, in overeenstemming met zijn persoonlijke taken en zijn ontwikkelingsniveau zal ook geen last hebben van dit soort innerlijke disharmonie of die zich nu uit in verscheurdheid, bitterheid, verkramptheid of in droefheid en 'Weltschmerz'.

Om nogmaals op het innerlijk beslissen terug te komen, ik zou nog willen opmerken dat zelfs als de mens het negatieve besluit neemt, maar hij neemt het helemaal met alle consequenties van dien, met al het nodige opgeven van wat aan de ene kant nu eenmaal niet bereikbaar is – en niet alleen met het verstand maar mettertijd zal ook zijn gevoel meespelen – zal hij desondanks beter af zijn dan wanneer hij tegelijkertijd twee onmogelijke dingen wil, van ieder de voordelen zonder ook de nadelen ervan te willen dragen. Wanneer een mens dus kiest voor het zich terugtrekken en het eenzame bestaan, wanneer hij uit angst en overgevoeligheid de liefde niet wil geven, dan moet hij er van binnen in berusten dat hij zelf eenzaam en zonder liefde moet leven en hij moet bepaalde vreugden en bevredigingen niet alleen met tegenzin maar volledig opgeven. Zelfs zo'n negatief besluit, mits het *werkelijk* wordt genomen, betekent al een stap dichterbij de gezondheid dan dit innerlijk niet-besluiten, dit 'allebei willen hebben' van de gevoelens. Op die manier zal de mens dan namelijk tenminste van binnen één geheel zijn, hij wordt niet door innerlijke tegenspraak uitgeput. Om na te gaan of zo'n negatieve beslissing überhaupt mogelijk is, moet de mens zich de moeite getroosten zichzelf eerlijk tegemoet te treden, het onbewuste bewust te maken, los te laten, tenminste *één* prijs te betalen ook al is het de verkeerde – en dit alles is al goed voor de gezondheid van de ziel, ook al is het nog niet ideaal.

Wanneer een mens dan, uiterlijk of innerlijk (en vaak gebeurt dit dikwijls ook alleen maar *innerlijk*) kiest voor afzondering en isolement,

wanneer zijn egoïsme, zijn angst, zijn overgevoeligheid, zijn trots, of wat ook maar overheerst en dan als gevolg hiervan het verlangen naar liefde, vervulling, licht, verbroedering, naar versmelting met een andere persoon bij hem naar boven komt, dan zal hij deze gevoelens ook direct begrijpen en zich intensief met hen kunnen bezig houden. Hij zal ook tegen zichzelf zeggen: 'Ik heb gekozen, dat is de prijs en die prijs betaal ik liever dan de andere'. En juist door de geestelijke arbeid die dat inhoudt om nog wel tot een negatieve beslissing te komen kan hij dan later tot het inzicht komen dat hij toch liever het juiste kiest en dat het hem waard is om dat op te geven wat hem eerst zo zwaar viel. – Echter, het zo in het onbewuste laten wegzinken van deze gevoelsstromen zonder zich er rekenschap van te geven, zonder zichzelf waar te nemen is het meest onheilbrengende. Dat moet tot uitputting en onvermijdelijk tot conflicten leiden. Het moet de ziel zo vermoeien dat er dan dikwijls niet genoeg kracht overblijft om zijn leven tenminste op een andere manier, zowel geestelijk als in aardse zin, zo goed mogelijk te kunnen vervullen.

Nu is deze botsing van gevoelens of deze kortsluiting niet bij alle mensen even hevig; er zijn ook hier graduele verschillen. Het is dus niet een vraag van of .. of. Zo zijn er dus gevallen waarbij deze tegenstrijdige gevoelens met zo'n kracht op elkaar botsen – omdat beide stromen vanuit de ziel even sterk worden gevolgd – dat de mens door deze wrijvingen van de ziel in elkaar wordt geslagen en hij met zijn leven helemaal niet meer klaarkomt. En in een bepaald opzicht is dit haast beter want op die manier zal hij eerder uit zichzelf de weg naar genezing vinden; dit laatste gebeurt niet vaak behalve als een mens al op een zeer hoog geestelijk plan staat. Wanneer in het geval dat de ene stroom misschien veel meer nagestreefd wordt dan de andere het innerlijke conflict niet zo heel erg uitgesproken is, ontstaan desondanks toch, tenminste zo nu en dan, tegenstromen en die ontnemen de mens kracht en er bestaat dan geen volmaakte eenwording van de zielskrachten.

Er zijn nog wel meer diepere oorzaken van dat 'Weltschmerz'gevoel; ze vinden allemaal hun oorsprong in een of andere misstand van de zielskrachten die echter ook andere beweegredenen kunnen hebben. Maar ik wil het vandaag niet verder over zulke oergronden hebben; ik heb genoeg gegeven, iedereen die mijn woorden hoort of leest, heeft daarmee voldoende stof om over na te denken en om in zichzelf op onderzoek uit te gaan. Degene die daarbij persoonlijke hulp wil hebben

staat het altijd vrij om deze te zoeken. Wie dus zulke gevoelens van verlangen heeft moet weten dat hij in zijn onbewuste gevoelsstromen niet doorlopend gezond en vrij is. Hij moet zijn ziel, zijn hele persoonlijkheid voldoende serieus nemen om al het innerlijke werkelijk een keer bloot te leggen – alléén als dat mogelijk is, anders met hulp – maar hij moet aan de andere kant zijn pijn, zijn ijdelheid, zijn angsten niet te belangrijk vinden want anders kan hij niet eens werkelijk blootleggen wat er in hem leeft. Alleen op die manier zal hij ook de moed opbrengen om het verborgene in hem bloot te leggen, voorwendsels te laten varen en opnieuw te kijken naar wat werkelijk in hem is.

Het enige wat ik hier vandaag, ook slechts vluchtig, nog wil aanstippen omdat het ook meespeelt, is een zeker zelfmedelijden dat deze gevoelens dikwijls tevens nog versterkt. Het is een zwelgen in een pijn wat de mens vaak weldadig vindt maar waarbij hij zichzelf wijsmaakt dat datgene wat hem pijn doet iets is dat hij als zijn lot moet dragen.

En dit is nu juist helemaal niet altijd het geval; zoals ik heb uitgelegd, berust dit op verkeerde zielsstromen en de mens heeft het vermogen om deze in zichzelf te corrigeren. Dit ziekelijke zich in de pijn verlustigen – jullie noemen dat ook wel masochisme – berust op een aantal factoren: aan de ene kant is het een soort weglopen van de werkelijke problemen die de mens nu eenmaal niet onder ogen wil zien; aan de andere kant vindt hij in deze behaaglijke pijn een compensatie voor de gebreken van het leven die voor een deel wel door het lot gewild aanwezig zijn, die echter ook dikwijls door moed en wil opgeruimd kunnen worden als de mens de deur in zichzelf zou opendoen. Want om het even hoe een mens door zijn vroegere levens getekend is of wat hij vandaag de dag uiterlijk moet meemaken, iedereen die aan de innerlijke voorwaarden voldoet zoals ik dat jullie steeds weer laat zien, iedereen die zijn ziel geneest en zijn gevoelens (niet alleen gedachten en daden) in overeenstemming met de goddelijke wetmatigheden brengt, moet een gevoelsmatig rijk, harmonisch en daardoor zelfs gelukkig leven leiden dat hem volledig vervult waar hij ook maar moge staan.

En niet in de laatste plaats speelt soms ook het volgende een rol: ik heb dikwijls uitgelegd hoe onharmonisch een mens wordt wanneer hij tegen iets in opstand komt dat niet veranderd kan worden; terwijl het accepteren van een slag van het lot de ziel nooit zal schaden. Hij zal daar beslist niet blij mee zijn en dat hoeft en moet ook niet, dat zou een onmogelijkheid zijn maar hij zal het zonder rebellie en bitterheid nemen

en de daaruit resulterende droefheid zal de ziel tot op zekere hoogte bevrijden. Ik geloof dat jullie bij tijd en wijle allemaal zoiets al wel eens hebben gevoeld. Maar bij dat zwelgen in zelfmedelijden gaat het dan zo dat de mens zich bewust of onbewust herinnert dat hij, misschien zonder te weten waarom en hoe, in die gevallen zo gereageerd heeft waar dat op zijn plaats was. Dit wenst hij nu weer te produceren maar hij doet dat dan waar het niet op zijn plaats is, waar hij wel zelf zou kunnen veranderen. En daarom is één en hetzelfde gevoel de ene keer gezond en juist en de andere keer ziekelijk. Probeer ook dit te begrijpen.

Op deze manier kunnen sommige van deze stromingen – die ik heb genoemd en ook die ik nog niet kon noemen – tegelijkertijd in de mensenziel huizen en werkzaam zijn. De ene speelt een rol in de andere, een ziekelijke stroom heeft op een ongezonde manier invloed op een andere stroom.

De woorden die ik jullie vandaag gegeven heb zijn niet makkelijk te begrijpen en ik vraag jullie om er diep over na te denken. En nu ben ik graag bereid om, zo goed als ik dat kan, jullie vragen te beantwoorden."

VRAAG: Ik zit nog steeds met het probleem van het gebed en de meditatie. Zonder dat het mijn bedoeling is, verval ik steeds weer in een soort routine. Je hebt ons een tijd geleden toch laten zien hoe we een gebed zouden moeten opbouwen en zo heb ik het geleerd en dat heeft me lange tijd heel erg bevredigd. Ik merkte ook dat het echt van binnen uit kwam. Ik moest me om het zo te zeggen samenpakken om een zekere discipline te hebben. Maar nu voel ik toch dat het niet helemaal het juiste is. Ik bespeur juist dat routinematige – de spontaniteit ontbreekt; aan de andere kant echter, als ik deze structuur loslaat, dan vergeet ik heel makkelijk alles wat ik eigenlijk wil bidden. We hebben toch ook geleerd dat geen gebed voor niets is. En er is zoveel te bidden dat het me dikwijls bijna een uur kost. Wanneer ik dus niet meer op die structuur let, dan weet ik of liever gezegd ben ik bang dat ik slordig word en veel niet meer zou bidden. Hoe kan ik uit deze tweespalt komen?

"Als de mens aan het begin van deze weg staat en hij misschien nog niet geleerd heeft om op de juiste manier en regelmatig te bidden, wat

immers zo uitermate belangrijk is en wanneer het daarbij nog om iemand gaat die er gemakkelijk toe neigt om de discipline los te laten en daardoor het gevaar bestaat dat hij nalatig wordt, dan is het heel belangrijk dat hij om te beginnen van te voren een plan maakt; het is aan de ene kant belangrijk omdat zoals gezegd, geen enkel gebed en goede gedachte voor niets is. Alle gedachten hebben in het geestelijke hun vormen en moeten op een of andere manier hun uitwerking hebben. En het is aan de andere kant belangrijk voor de mens om op die manier de discipline en concentratie te leren. Het kan op zich als een meditatie-oefening beschouwd worden. Want de meeste mensen hebben in het begin immers deze moeilijkheden dat de gedachten telkens weer wegzweven en het gaat erom te leren daardoor niet moedeloos te worden maar in alle rust dáár weer te beginnen waar de gedachten afgeweken zijn. Afgezien van de goede vormen die zo worden opgebouwd is dit alles een waardevolle oefening. Maar het zal jullie duidelijk zijn dat dit slechts een overgangsstadium is. Want het gebed zoals al het levende mag niet stilstaan, het moet zich tezamen met de hele persoonlijkheid verder ontwikkelen.

Het is dus voor de mens eerst heel belangrijk om dit zo aan te pakken als jij gedaan hebt. Hij leert daarbij veel. Hij leert voor alles om de discipline op te brengen elke dag een zekere tijd aan zijn geestelijke ontwikkeling te besteden, en na enige tijd zal dit een tweede natuur voor hem worden, hij zal er in zijn leven niet meer zonder kunnen en dat is dan het punt waarop hij ook wat dit betreft verder kan gaan. En hij leert ook zich om anderen (de medemens, de geesten) en andere zaken (de ontwikkeling in het algemeen, de vrede enz.) te bekommeren. Dit alles brengt hem dichterbij God en de geestelijke wereld. Maar als het een keer zover is dat het een tweede natuur voor hem wordt, dan moet hij er op bedacht zijn dat het geen routine wordt. Dit is de voort-durende strijd die de mens moet leveren als hij de juiste middenweg die immers bij alles zo moeilijk is ook hierin wil bewandelen. Het ene uiterste is de nonchalance die de mens dikwijls nog rechtvaardigt door te zeggen dat een gebed toch alleen zin heeft als hij daarvoor ook in de stemming is. Maar het verlangen naar het gebed kan net zo aangekweekt worden als alle andere dingen in het leven van de mens. Dit kan nu eenmaal alleen door discipline en zelfoverwinning gebeuren.

Het andere uiterste is nu jouw geval, de te grote routine waarbij het gebed een knellende band of een last wordt. Omdat de mens een uiterste altijd makkelijker vindt – omdat je daarbij niet voortdurend jezelf op de

proef hoeft te stellen, jezelf niet allerlei hoeft af te vragen en in evenwicht hoeft te brengen – vindt hij ook dikwijls voor zijn geweten een grotere bevrediging in de dogma's van sektarische geloofgemeenschappen. De mens die werkelijk geestelijk zijn weg zoekt, mag zich niet aan een standpunt van uitersten en dogma's vasthouden, integendeel, hij moet zelf de strijd om de juiste middenweg voeren en zaken met elkaar in evenwicht brengen. – In jouw geval zou ik de volgende raad willen geven: bevrijd jezelf om te beginnen van alle eventuele gewetenswroegingen – al heb je het daar niet zo over – over zoals je het eerst opgebouwd hebt, zelfs als je de een of andere keer iets vergeet. Zo goed als je plan voor de periode tot nu toe was, zo achterhaald is het nu. Vandaag is het, als ik het zo mag zeggen, minder erg om op een dag iets te vergeten dan steeds zo geketend te blijven en daarmee de spontaniteit en bevrijding van je ziel te dwarsbomen. Verder zeg ik je dat je voor je algemene gebed, voor alles wat niet jezelf betreft niet zoveel woorden nodig hebt. De vele woorden ook al zijn ze nog zo mooi gekozen en hadden ze in het begin hun kracht verliezen door de herhaling, de lange duur hun kracht. Daarom is het veel beter en werkzamer als je je om het zo te zeggen in beelden voorstelt waarvoor je wilt bidden, en je wens dan in een heel diepgevoelde gedachtezin samenvat. Dit drukt alles net zo goed uit.

Als je steeds bij jezelf naar binnen voelt hoe zeer je je datgene waarvoor je bid ook wenst, heel persoonlijk wenst, dan heeft dat in één zin een veel grotere kracht en uitwerking dan alle woorden. En wat nu jou zelf betreft, je zou hier ook geen vaste formules moeten hebben want iedere dag van je leven brengt toch andere uiterlijke en innerlijke vragen. Je merkt in je ontwikkeling hoe misschien de ene keer meer de ene tekortkoming, een andere keer een andere naar buiten komt, hier een verkeerde gevoelsstroom, daar iets wat je niet van jezelf kunt begrijpen. Zo zal je gebed hier actueler, afwisselender en daarom ook persoonlijker moeten zijn. Zo zul je dus je gebed met je dagelijkse terugblik waar ik het steeds zo vaak over heb combineren. In dit verband zou je met het oog op je verdere ontwikkeling elke dag een tweegesprek met God via zijn geestenwereld moeten voeren. Maar opdat het gebed voor jou zelf niet wordt verscheurd, zou je hier al een zekere fundering moeten hebben als ik het zo kan zeggen doordat je al je fouten en verkeerde gevoelsmatige reacties in je gebed opneemt, steeds de plannen opvat, God om hulp vraagt voor het krijgen van verdere inzichten en tevens kracht voor de zelfoverwinning.
Ook daar zal dan mettertijd steeds meer eenheid in komen, want hoe

verder je komt, des te meer zul je gaan inzien dat al deze verschillende fouten en verkeerde stromen maar uit enkele wortels stammen. Maar ook het opsommen van je fouten – en dat dient ertoe om ze je steeds beter te doen onthouden en bewust te maken en daardoor ook het struikelen steeds beter te beseffen – zou je niet te routinematig moeten doen: je zou elke dag moeten zien wat er op je af komt en je dan vers met het probleem van dat ogenblik tot God wenden. Word dan ook wat stil van binnen en je zult zien dat jou soms ook direct antwoorden gegeven kunnen worden. Probeer het op deze manier."

VRAAG: Ik heb echter een slecht geweten, als ik zoveel voor mijzelf bid, mij met mezelf bezighoud in verhouding tot anderen.

"Het hangt er hier toch helemaal vanaf *hoe* je het doet! Zou je zoveel voor jezelf bidden opdat men die en die wens voor jou zou vervullen, dan was dat op zich misschien wel verkeerd. Maar je moet het eigenlijk zo zien: voor anderen kun je niets anders doen dan hen in barmhartigheid, liefde en eventuele vergeving het beste wensen, ja, ook je vijanden. Meer ligt niet in je vermogen. Maar jezelf veranderen en ontwikkelen ligt wel binnen je mogelijkheden en daarvoor is alle concentratie, inspanning, tijd en hulp van God nodig en die wordt de mens bij wie deze wil wordt waargenomen ook gegeven. Als je duidelijk beseft dat je met jouw wil zoveel in jezelf kunt veranderen, zul je ook geen slecht geweten hebben wanneer je in je tweespraak met God je meer met jezelf bezighoudt. *Op deze manier* is dit niet egoïstisch. Er is zo buitengewoon veel dat jullie mensen niet van jezelf begrijpen; daarvoor is inzicht nodig die door tijdsinvestering, concentratie en de hulp van God verkregen kan worden. Vervul je met de gedachte dat je een loutering en genezing van de ziel niet alleen wilt om zo zelf een gelukkiger mens te worden en als geest in een hogere sfeer te komen maar om een licht in het heilsplan van God te zijn en om in jouw leefomgeving dat uit te stralen wat God je voor je verdere ontwikkeling geeft. Als je de vooruitgang van de wereld, de redding van de ziel van zoveel mensen en geesten wenst, hoe dat ook in je gebed tot uitdrukking komt, dan bewerkstellig je dat veel meer wanneer je zelf al vrijer en gezonder bent. Jullie hebben er geen idee van wat voor verschil dat maakt en hoe ver de cirkels zich zo kunnen voortplanten.

Met deze innerlijke houding zul je een productieve kracht voortbrengen; je zult zo niet alleen deze gewetenswroeging kwijtraken maar je zult nog veel meer geholpen kunnen worden omdat je zelf beter

zult kunnen helpen. Alleen op die manier kun je dit probleem oplossen. Want het beste gebed van de mens is toch zijn handelen. En het juiste handelen is om te beginnen de genezing van de eigen ziel waar die nog ziek is – en daar is veel eerlijkheid tegenover jezelf en zelfoverwinning voor nodig. Daarmee vervult de mens en leeft hij het levende gebed. Maar dit kan natuurlijk niet zonder het gesproken gebed want dit is immers de bouwsteen; daardoor nemen jullie mensen de tijd, daardoor leren jullie alles wat jullie voor je verdere ontwikkeling nodig hebben. Het moet je dus duidelijk zijn dat je eigen verdere ontwikkeling waarvoor je veel kennis en inzicht in jezelf nodig hebt méér voor alle wezens van de schepping doet dan een gebed met veel mooie woorden. Daarmee wil ik nu echter niet zeggen dat jullie het gebed voor anderen helemaal achterwege moeten laten, nee, alleen moet de naar verhouding gulden middenweg en het juiste evenwicht worden gevonden."

VRAAG: Op een of andere manier vind ik het zo moeilijk om datgene achterwege te laten wat ik met zo veel moeite heb opgebouwd.

"Dat je het zo moeilijk vindt, is juist een teken dat het tot een soort knellende band of last voor je is geworden. Zo goed als dit plan, deze structuur in het begin was, zo belangrijk is het dat je je nu van deze knellende band bevrijd en je gebed weer levende kracht bevat, actueler wordt. Ik zou op dit punt graag een vergelijking willen maken: een mens die nooit heeft geleerd om elke dag in bad te gaan of zich helemaal te wassen, zal het in het begin moeilijk vinden om deze gewoonte aan te leren. Daar is zelfoverwinning, discipline, en zelfs – zoals het voor hem lijkt – een tijdsinvestering voor nodig. Maar na enige tijd wordt dit voor hem een tweede natuur, hij zal niet meer kunnen leven zonder zijn lichaam elke dag te wassen. Het wordt echter tot een uitwas als hij iets anders, belangrijkers verwaarloost omdat hij vele uren in het bad doorbrengt en denkt dat het zonder dat niet gaat; of wanneer hij zijn gezondheid in gevaar brengt, als hij een keer ziek is en het niet laten kan. En heeft hij zich deze goede gewoonte eenmaal eigen gemaakt, dan zal hij onder gewone omstandigheden dit ook zonder kramp en zonder innerlijke druk doen, zonder dat het voor hem een plicht in de verkeerde zin van het woord en daardoor tot een knellende band wordt. Hij zal dit heel vanzelfsprekend, gelaten en harmonisch gewoon doen, zonder innerlijke druk en er zal dan niet meer zoveel inspanning voor nodig zijn. Zo is het nu bij jou: je spant je nog zo in voor het gebed, dit zielenbad terwijl dit helemaal niet meer zou hoeven

omdat het voor jou al tot een tweede natuur is geworden. Je stelt echter met deze krampachtige inspanning je geweten gerust."

VRAAG: Zul je me de volgende keer zeggen of ik daarin voortuit gegaan ben?

"Ja, dat zal ik graag doen. – En weten jullie, vrienden, hoe Christus al zei, het 'Onze Vader' omvat zoveel. Je zou makkelijk een uur over dit Onze Vader kunnen mediteren. Als jullie ook dit gebed niet alleen maar opzeggen (wat echter evengoed bij een zelf opgebouwd gebed kan gebeuren), wanneer over de zin van elke regel werkelijk wordt nagedacht, dan is dit beslist geen prevelement dat zonder nadenken wordt uitgesproken maar het zal kracht en zuiverheid bezitten. Alles is daarin zo wonderbaarlijk samengevat. Het komt er alleen op aan dat ook de zin van de woorden jullie duidelijk is. Ik heb de betekenis van de woorden van dit wonderbaarlijke gebed al een keer uitgelegd en ik zal het bij gelegenheid misschien nog een keer doen, ditmaal weer op een wat andere manier want dit zal jullie laten zien dat je dit ene gebed op heel veel verschillende manieren kunt bidden als je alleen maar probeert om de levende zin, de veelzijdigheid van de uitleg te begrijpen. Maar jullie moeten nu niet steeds alleen dit gebed opzeggen want in dat alles schuilt het gevaar van de lippendienst, het mechanische; gebruik de ene keer je eigen woorden, zeg een andere keer weer het Onze Vader en dan weer allebei, al naar gelang. Maar de persoonlijke ontwikkeling met al haar problemen moet altijd de voornaamste inhoud van jullie gebed vormen. Zo zou het gebed ook voortdurend moeten veranderen, net zoals de mens zelf zou moeten veranderen als hij geestelijk naar hogere dingen streeft. Het intiemste en belangrijkste in het leven van een mens, zijn gebed, moet met de algehele ontwikkeling overeenstemmen."

VRAAG: Ik zou nog wat willen zeggen over de vergelijking met het wassen. Bij het wassen is het resultaat immers zichtbaar, bij het gebed is dat niet het geval. Het is daarom zo moeilijk met het gebed omdat je niet altijd het gevoel hebt dat het op de juiste plaats terechtkomt. Ik bedoel niet alleen dat het vervuld wordt maar ook dat het eigenlijk wel verhoord wordt. De mensen in India hebben bijvoorbeeld gebedsmolens, daar worden zonder onderbreking heilige woorden gesproken. Het is natuurlijk een geratel van jewelste maar het zijn wel volkeren die veel nauwer met de natuur en het goddelijke verbonden zijn dan wij.

“Dat geldt ook niet voor alle mensen, volstrekt niet en als het zo is, zeker niet om deze reden. Heilige woorden bestaan niet als gebedsformule. Een woord kan op zijn hoogst ‘heilig’ zijn als het vanuit de meest zuivere kracht van de ziel omhoog stijgt en dat kan natuurlijk nooit op een mechanische manier gebeuren. Wel is dat veel eenvoudiger dan deze strijd om de gulden middenweg en daarom zullen er altijd en overal mensen zijn die denken dat ze door bepaalde gebedsformules en vaste regels deze strijd kunnen vermijden. En wat het overige van je vraag betreft, ik zeg je het volgende: je denkt dat het wasresultaat gemakkelijker te zien zou zijn dan het verhoord worden van het gebed. Dat klopt helemaal niet. Want er zijn bijvoorbeeld mensen die er altijd schoon uitzien, ook als ze het niet zijn. Hierbij bestaan zeker ook graduele verschillen; natuurlijk zie je aan iemand dat hij zich onvoldoende gewassen heeft als hij dit nooit of heel zelden doet. Maar een mens die het wel in een bepaalde mate geregeld, zij het met tussenpozen doet maar niet goed genoeg, zal dit niet laten zien; hij zal er misschien helemaal niet bijzonder vies uitzien of heel anders dan iemand die het elke dag doet. En zo is het ook bij het gebed: bij een werkelijk echt gebed zul je ook niet altijd direct een uiterlijk zichtbaar resultaat zien in de vorm van een verhoord of een beantwoord worden maar je zult het zelf net zo ervaren als je het wassen van je lichaam ervaart. Precies zoals je je schoon voelt na het nemen van een bad, onverschillig of anderen het verschil kunnen zien of niet, zo zul je je innerlijk schoon voelen na het uitspreken van een *echt* gebed.

Wil de mens direct de zekerheid dat zijn gebed niet ‘voor niets’ werd uitgesproken, dan is dit al een teken dat het niet echt is en daar kan ook het gebrek aan contact vandaan komen. Is een gebed werkelijk vol kracht vanuit de levende ziel uitgesproken en willen jullie niet de vervulling van heel speciale, zelfs onzelfzuchtige wensen maar voor alles door het gebed de eigen hogere geestelijke ontwikkeling realiseren om zo beter te kunnen geven en liefhebben, willen jullie voor alles Gods wil grondvesten, willen jullie voor alles dichterbij de eigen innerlijke waarheid komen, *dan worden jullie verhoord* en als de wil er werkelijk en bij voortduring is, vaak zeer snel; wanneer jullie bijvoorbeeld werkelijk proberen om wat jullie leren ook toe te passen. En als dan de tegenstroom in de vorm van weerstand opkomt, wat onvermijdelijk is, moet duidelijk worden in hoeverre de wil doordringt en of deze weerstand dan ook overwonnen wordt. Wanneer dat zo is zal er een gevoel van grote opluchting, vrede en harmonie door de ziel

heengaan, een overwinningsgevoel en een gevoel van schoon zijn en daarmee zal het contact tot stand gebracht zijn zodat het voor jullie geen vraag meer zal zijn of het gebed ook werd verhoord.

Als het er dus bijvoorbeeld om gaat iets in je zelf waar te nemen terwijl iets in jullie zich daartegen verzet en jullie overwinnen dit vanuit de behoefte Gods wil te doen, op zoek naar de waarheid in je zelf hoe onplezierig of weinig vleiend dit soms ook is, dan krijgen jullie hulp en dan is het gebed werkzaam; pas dan wordt het werkelijk levend. Deze werking kan er ook heel snel zijn, misschien niet de eerste keer, misschien wil men zien hoe serieus jullie het bedoelen en dat jullie het steeds weer proberen. Als men in de geestelijke wereld dan ziet dat de mens werkelijk wil, dan zal hij dit directe contact voelen. Begrijp je dat?" *(Tot op zekere hoogte.)* "Wat is je niet duidelijk?

VRAAG: Het feit dat miljoenen mensen iedere dag bidden en naar het schijnt niet verhoord worden, anders was de wereld toch niet zoals ze is....

"Maar het gaat in wezen toch immers om het *hoe* van het gebed. De boer moet niet om regen vragen en de hotelhouder niet om zonneschijn en de een niet om dit en de ander niet om dat. Dit zijn verkeerde gebeden en ze zijn niet werkzaam, Net zo als de gebeden waarin men domweg iets opzegt. Het echte gebed is de onvoorwaardelijke wil om zich verder te ontwikkelen en Gods wil te doen, zelfs als het tegen de eigen wil ingaat. Wie geheel vervuld is van de gedachte 'Uw wil geschiede, ik wil Uw wil doen, onverschillig wat het inhoudt, want U, God, bent Liefde en Wijsheid' bidt op de juiste manier en hem wordt het antwoord gegeven. En hoe ontzettend weinig mensen op aarde bidden op die manier. Heel, heel weinig mensen, daarom is jullie wereld nog zoals ze is. De eigen wil is in de meeste mensen sterker dan Gods wil. Al het andere noemen we niet gebed, we noemen het een of andere vage plichtsbetrachting of soms zelfs puur egoïsme; het is iets dat helemaal geen kracht heeft en niet erg zinvol is. Deze wil om zich aan God te onderschikken moet als belangrijkste beweegreden ten grondslag liggen aan ieder gebed, dit moet de basis zijn.

Wie iedere dag opnieuw, wanneer hij gaat bidden, zichzelf afvraagt: 'Wat zou God mogelijkerwijs van mij willen terwijl mijn wil misschien een andere kant opgaat? Heb ik zo'n harmonische verbinding met God, dat ik mijn wil aan die van Hem ondergeschikt maak, ook als ik dat

moeilijk vind? En als ik een antwoord van God zou kunnen krijgen dat ik niet prettig vind, ben ik dan bereid dat aan te nemen? Hoe stel ik mij daartegenover op?' Wie zich om te beginnen *daar* rekenschap van geeft kan de deuren pas openen want zolang de eigen wil sterker is, kan Gods wil ook niet doordringen en daardoor is het contact ook niet gelegd. Dat is de grondslag van ieder gebed. Alle andere woorden zijn op zijn hoogst mooie woorden maar ze hebben geen betekenis. Wie zich kan bevrijden van de keten van de verkeerd gerichte, te sterke eigen wil die heeft de poort open gedaan en er zal zich een wonderbaarlijke verandering in zijn hele leven voltrekken; dat kan ik iedereen beloven."

VRAAG: Ja, maar is het idee van de vrije wil niet in tegenspraak met de taak van de vrije wil, want zodra ik zeg 'Uw wil geschiede' is mijn vrije wil toch niet werkzaam?

"Je hebt de vrije wil om Gods wil al of niet boven die van jou te stellen. Deze mogelijkheid is aan jou en iedereen gegeven en daar zit veel meer in dan jullie denken want de hele zondeval is op dit principe gebaseerd. Als je dus nu tegen jezelf zegt: 'De vrije wil, die God mij gegeven heeft, maak ik vrijwillig aan God ondergeschikt, niet uit dwang (dat is nou precies wat God niet wil) maar omdat ik als vrij mens hiervoor kies. Ik wil Gods wil, meer dan mijn eigen wil, respecteren'. Net zoals iemand de wil van een ander over zichzelf al of niet kan aanvaarden. Laten we eens stellen dat een echtgenote zegt: 'Ik wil dat het gebeurt zoals mijn man het wil'. Dat hoeft ze niet per se te doen maar ze kan het, als ze het wil. Dus het vrijwillig ondergeschikt maken van je eigen wil aan die van een ander betekent geenszins dat deze vrije wil teniet gedaan wordt maar het is alleen een manier om deze vrije wil te gebruiken."

VRAAG: Ik vind het veel moeilijker om überhaupt te weten wat Gods wil is.

"Wie zijn wil steeds inzet om te weten wat Gods wil is en deze ook te doen, hem zal het ook geopenbaard worden. Jullie moeten maar aan je fouten denken en hoe sterk je aan hen vasthoudt en of jullie met betrekking tot je geestelijke ontwikkeling alles doen wat nodig is,en of jullie de moeite nemen om de weerstanden tegen het jezelf leren kennen te overwinnen, kortom, aan alles denken wat in jullie leven bepaalde conflicten veroorzaakt. En ga dan na of jullie bereid zijn om het zelf op te geven teneinde Gods wil te doen. Dit plan moet steeds weer opgevat

worden want anders is deze geestelijke vorm te zwak; ze eindigt na een oppervlakkige, toevallige en niet diepgaande gedachte van dit soort in het niets. Aan deze gedachte moet steeds weer aandacht besteed worden net zoals alles wat waardevol is aandacht behoeft. Er zou algemeen en persoonlijk gemediteerd mogen worden over waar en in hoeverre dit uiterlijk en innerlijk tot in de meest verborgen gevoelsopwellingen zijn uitwerking kan hebben."

VRAAG: Maar als je het te regelmatig doet, wordt het toch weer te star.

"Nee absoluut niet, als de gedachte niet oppervlakkig wordt uitgesproken maar het hele wezen doordringt en je bereid bent dit ook praktisch toe te passen. Aan deze toepassing in de praktijk moet juist elke dag gedacht worden en ook wáár dit toegepast zou kunnen worden."

(Hierna volgde alleen nog een persoonlijke vraag, maar die kwam niet meer op de band.)

Naschrift redactie:
'Weltschmerz' kan als volgt worden omschreven: Wereldsmart; de overheersende stemming in de ziel van drukkende smart, droefheid, lijden aan de wereld en haar onvolmaaktheid met het oog op eigen verlangens, verwachtingen.
(naar Duden, Deutsches Universal Wörterbuch, Dudenverlag 2003)

Deze lezing werd oorspronkelijk in het Duits gegeven via Eva Pierrakos in 1957.
Aanvankelijk in verkorte vorm in Engelse vertaling uitgegeven door Center for the Living Force - Phoenicia (N.Y.) onder de titel: 'World-Weariness'.
In 1999 werd de lezing volledig in nieuwe Engelse vertaling uitgegeven door 'The Pathwork Foundation' als 'An Unedited Lecture' onder de titel: 'World-Weariness'.
Vertaling van de Duitse lezing in 2005 door Paul Avis.
© Stichting Gemeenschap het Pad. Uitgave 2009